

TORSDAG 10 OKTOBER. NR 41/2013

Nedräkningen för kyrkovalet börjar nu

Sidan 5

En liten bit Peru i Nykarleby

Sidan 20

Syriens kristna: Dö eller fly

Sidan 10

Förvandlad

Sidan 2

Antalet utskrivningar sjunker

Allt fler skriver ut sig ur kyrkan. Men i Borgå stift minskar utskrivningarna.

Sidan 4

Målade bort sin ängslan

Sidan 8

Åsiktsyttring problemet med regnbågsmässan

Sidan 5

Frivilliga gör barnsjukhus

Sidan 7

År 1938 uppstår i Westöbok

Sidan 13

Ingen stund är bättre än den här

Sidan 12

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ja, må de leva – tillsammans

KP KALASDAGS på dagis. Någon fyller år och inbjudningskortet delas ut. Men ett barn blir utan kort, det är alldeles uppenbart, eftersom alla andra har ett kuvert i sina hyllkorgar.

Omvänt scenario: Ett födelsedagsbarn väntar ivrigt på att de inbjudna dagiskompisarna ska dyka upp på kalaset – men de kommer aldrig. Ingen har heller meddelat att de inte har tänkt komma. Det är hjärtskärande bilder, men tyvärr sanna sådana. Inte för alla, kanske inte heller så ofta, men för dem som det drabbar – både barn och deras föräldrar – är de oerhört smärtsamma upplevelser som kan färga ett helt liv. Hufvudstadsbladets Anna Svartström tog i veckan tag i kalasfirandet för barn ur flera olika perspektiv. I ett par artiklar om problematiken kring att bjuda, inte bjuda eller att inte bli bjuden, blottlägger hon tydligt att det stora syns bäst i det lilla.

När det handlar om barn handlar det alltid också om deras föräldrar. Barns smärta är föräldrarnas smärta och där barnet når sin gräns är det föräldrarnas ansvar att ta vid. Det gäller till exempel ansvaret att säga att det inte går att bjuda alla utom en, eller att när man själv blir bjuden tackar man ja ifall det inte finns någon uppenbar orsak att bli borta.

Detta är fostran. Den är en oundviklig del av föräldraskap. Med varje nyfött barn föds det också en fostrare. Födslovandorna kring den förlösningen varar tills den dag barnet står på egna ben som en mogen, myndig individ. Men precis som barnet behöver också fostraren växa och utvecklas över tid, något man tyvärr bara gör genom oundvikliga försök och misstag. Nåden är att växt sker, trots plumpar i protokollet.

FÖDELSEDAGSKALASEN och frågorna kring dem handlar inte enbart om etikett och folkvett. Det finns en djupare dimension av nyttotänkande i relationer som oroar. Egoism är inte ett särdrag för barn. Den bor i oss alla. Men tanken att man klistrat och kallt kan välja bort dem som inte är tillräckligt nyttiga eller intressanta "för mig" är en kombination av egennyta och individualism som gräser som sjuka också bland vuxna. Om den blandningen okejförklaras från fostrarens sida är det en värdering som får grönt ljus. I förlängningen kan den ta sig skrämmande uttryck både hos den vuxna individen och samhället i stort. Också där finns det bildligt talat människor i korridoren som upp- täcker att inbjudan till festen inte gäller dem. Att ingen verkar bry sig om detta faktum och att det tycks vara helt accepterat att det är just så.

TERAPEUTEN och författaren Tommy Hellsten skriver i sin bok om föräldraskap om svårigheten att vara förälder. Irädslan för att axla rollen som fostrare abdikerar föräldrar från sitt föräldraskap och tar kanske rollen som kompis, betalare eller retirerar till frävaro, antingen på det andliga eller fysiska planet.

Föräldraängesten slår på. Har vi vare sig chans eller nåd? Ja, det har vi. Dessutom en stor portion kärlek och kladdiga pussar. Men mitt i dem måste det också rymmas in vänliga men bestämda "nej, så gör man bara inte".

"Detta är fostran. Den är en oundviklig del av föräldraskap."

PROFILEN: ELISE LINDQVIST

"Jag skrek rakt ut: Förlåt honom, för han visste inte vad han gjorde!"

Snårig väg till frid hos Gud

Hon var ett utsatt barn, som tonåring fastnade hon i prostitution, som vuxen blev hon missbrukare. Sedan mötte hon Jesus. I dag är hon "morsan" för de prostituerade på Malmskillnadsgatan i Stockholm.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Elise Lindqvist är en liten, söt kvinna på 77 år. Det är inte svårt att föreställa sig henne som barn, som en spä, ljushårig femåring.

Men Elise Lindqvist har nästan inga ljusa minnen från sin barndom. Hennes färsk bok *Ängeln på Malmskillnadsgatan* handlar om att vara ett barn som inte blir sett.

– Jag var inget glatt barn, jag var tillbakadragen, en som kröp undan. Det var sådan jag blev, men det är inte sådana barn ska vara. Jag tror att alla barn föds med förväntan och nyfikenhet.

Hon var bara fem år då hon för första gången utsattes för sexuella övergrepp av någon hon kände. Redan tidigt lärde hon sig att skärma av det som hände, att drömma sig bort eller nypa eller klösa sig själv för att tränga undan det andra, hemskta.

Hon fick höra att hon var ful och omöjlig. Hon plågades av ständig värk i örat och hade svårt med synen – både mamman och magistern i skolan var övertygade om att hon var efterbliven.

– Det som höll mig uppe var relationen till min pappa. Det sägs att om ett barn har en bra relation i livet klarar det sig, och i mitt fall var det min far som såg på mig med kärlek. När mina föräldrar skildes och jag förlorade kontakten till honom tappade jag gnistan.

Ensamma år

Elise Lindqvist minns inte att hon skulle ha haft någon som helst Gudskontakt under sin uppväxt.

– Det var först då jag började i skolan som jag lärde mig något om Gud och Jesus. Men det var ingen snäll Gud utan en som dömde. Jag som kom till skolan i smutsiga kläder fick lära mig att jag var smutsig också invärtes. Inte kunde jag tro att Gud ville ha något att göra med en äcklig unge som jag.

I tonåren flydde hon från hemmet bara för att råka ännu värre ut. Som sextonåring mötte hon Rose-Marie, en kvinna som pysslade om henne och köpte kläder och smink till henne. Det visade sig att den vänliga, kärleksfulla kvinnan förberedde henne för prostitution. Men det var under åren som prostituerad hon för första gången upplevde ett mirakel.

– Det var en kund som drog fram en kniv för att skära i mig medan han hade sex med mig. Vi låg i hans bil. Jag är en meter och 49 cm lång, han var två meter och vägde över 100 kilo. Ändå lyckades jag lyfta honom av mig så att han ramlade bakåt och kniven föll ur hans hand. Jag kan inte förklara det på något annat sätt än att det var Gud som grep in.

Efter den händelsen lyckades Elise Lindqvist ta sig ut ur prostitutionen. Småningom fick hon en egen familj och en dotter, hon hade jobb men mätte dåligt.

– De åren minns jag som ensamma. Jag hade inga goda vänner och ensamheten gjorde att vännerna blev allt färre. Killar hade jag, och ofta var de våldsbena.

Hon åkte ofta in på sjukhus för att plåstras om eller in på psyket för att hon mätte så dåligt. Hon fick smärtstillande och antidepressiva läkemedel, hon åt sömnbetter och allt oftare drack hon brännvin.

– Jag blev blandmissbrukare. Jag visste inte av någonting annat.

Förlåtelsen

Vändpunkten kom när Elise Lindqvist var 59 år. Hennes syster hade fixat en plats åt henne på ett kristet vårdhem som rekommenderades av en bekant läkare.

Det kändes som om det var första gången hon hörde talas om Jesus. Vad

är det för en snubbe? undrade hon.

När hon hörde en sång om Jesus och såg folk stå där och sjunga med upplyfta händer tänkte hon att hon måste vara sinnessjuk och det ställe hon hamnat på måste vara ett sinnessjukhus.

– Men så plötsligt ställde jag mig upp och gick fram till pianisten och frågade: Vill du be för mig? Och sedan var det som att få en blyx i skallen. Det gjorde inte ont, det var bara en stor värme. Och jag som hade undrat vad folk gick på för piller när de verkade så glada! Det var Guds kärlek de utstrålade.

Några månader senare kom den första stora utmaningen i henne kristna liv: att lära sig förlåta.

– Tre gånger försökte jag innan det lyckades. Det gjorde så ont att jag skakade i hela kroppen. Jag såg glimtar av det som hänt mig glida förbi och så skrek jag rakt ut: Förlåt honom, för han visste inte vad han gjorde! Och när det var klart fylldes jag av en sådan frid. Guds Ande sköljde igenom mig och sopade bort alla spår av det som varit från min kropp.

Hon har aldrig anklagat Gud för det som hände.

– Varför skulle jag göra det? Gud är stor och om han inte hade varit med mig hade jag dött. Ondskan finns ju. Det finns äckliga gubbar som ger sig på små barn. Det är vår uppgift att välja det goda framför det onda.

Tänk på själen

I sjutton år har Elise så gott som varje fredag kväll begett sig ut till Malmskillnadsgatan i Stockholm för att bjuda prostituerade på kaffe och smörgås och påminna dem om att Gud älskar också dem.

– Om jag fick bestämma skulle det vara förbjudet att både köpa och sälja sex och straffen skulle vara stränga. Det är kriminella gäng som håller i prostitutionen och det enda sättet att stoppa dem är att göra det dyrt för dem.

Hon tror inte att det finns en enda flicka som väljer att bli prostituerad.

– Jag blir så irriterad på folk som tror att allt är bra så länge de prostituerade har en fackförening. Vi talar om unga flickor här! Allt blir inte bra bara för att de får god läkarvård. Vi måste tänka på deras själar också.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmstgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 51

Christa Mickelsson
tfn (09) 612 615 57

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet
www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

JAG ÄLSKAR mitt liv, säger Elise Lindqvist. – Jag njuter av naturen och allt vackert, av att få vara ute och vara frisk och vara älskad. Jag önskar att alla fick ha det som jag och slapp droger, att vara på fyllan och vakna med ont i huvudet.

FOTO: JOSEFINE CASTERYD

ELISE LINDQVIST

77 ÅR. JOBBAR MED PROSTITUERADE TILL-SAMMANS MED ETT TEAM FRÅN S:TA CLARA KYRKA.

FAMILJ: DOTTER OCH TVÅ BARNBARN – OCH ALLA TJEJER SOM KALLAR HENNE ”MORSAN”.

AKTUELL MED BOKEN ”ÄNGELN PÅ MALMSKILLNADSGATAN”.

Begravningskultur i Johannes krypta

UTSTÄLLNINGAR. Föreningen Minnesvårdarna r.f. firar 25 år i år med en utställning i Johanneskyrkans krypta i Helsingfors. Utanför kryptan kunde man senaste fredag även beundra gamla likbilar och likvagnar.

Likvagnarna är båda från början av 1900-talet. Den äldre, från ca 1904–1905, kommer från Ingå (på bilden) och den andra, år

1930, från Liljendal.

– Likvagnarna är båda i gott skick. Den som kommer från Liljendal används fortfarande ibland, säger **Carl-Johan Hindsberg** som är ordförande för Minnesvårdarna.

Likvagnarna och bilarna var på plats endast ett par timmar på fredagen men utställningen i kryptan pågår till och med den 18 oktober.

FOTO: CHANETTE HÄRUS

FMS skär ner på inrikesavdelningen

SAMARBETSFÖRHANDLINGAR. Finska Missionssällskapet (FMS) gör personalnedskärningar på inrikesavdelningen. Mellan tre och tio personer sägs upp. Ytterligare nedskärningar har gjorts genom pensioneringar och förflyttningar. Situationen klarnar under hösten.

FMS ska öka utrikesarbets andel av budgeten från 72 till 73 procent. Organisa-

tionens ekonomi påverkas av de nyinrättade tjänsterna för kyrkans internationella arbete vid varje domkapitel. Kyrkans missionsorganisationer betalar lönerna för tjänsterna tillsammans med Kyrkans utlandshjälp. FMS andel är ca 260 000 euro.

Enligt Finska missions-sällskapetets pressmeddelande betjänas de svenska församlingarna som förut.

Färre skrev ut sig i Borgå stift

UTSKRIVNINGAR. Antalet utskrivningar i flera församlingar i Borgå stift visar en sjunkande trend de senaste åren. Detta samtidigt som antalet utskrivningar ökar år för år i hela kyrkan.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

I Finland har i år redan 30 000 skrivit ut sig ur kyrkan. Det är 10 000 fler än motsvarande tidpunkt för ett år sedan. Mot slutet av året brukar utskrivningarna dessutom ytterligare öka.

Folk brukar börja vakna upp mot slutet av året och skriver ut sig före årsskiftet för att slippa betala kyrkskatt under det kommande året, säger forskaren **Maria Klingenberg** som är doktorand vid Helsingfors universitet. För tillfället undervisar och forskar hon vid Uppsala universitet. Hennes avhandling handlar om hur unga finlandssvenskar beskriver sin religiösa tillhörighet eller icke-tillhörighet.

Kyrkpressen samlade in uppgifter om antalet in- och utskrivna i några av Borgå stifts församlingar under de senaste åren. Församlingarna valdes slumpvis men så att de representerar olika församlingsstorlekar och alla regioner i Svenskfinland. Sedan tidigare vet vi att kyrkotillhörigheten i Borgå stift är betydligt högre än för övriga Finland. Av finlandssvenskarna hör ännu närmare 80 procent till kyrkan medan siffran för hela landet är under 75 procent.

Den sociala rörligheten är mindre i Svenskfinland än i det övriga Finland. Så en förklaring kan vara att det finns en stark social förankring och tätare sociala band. Det verkar inte finnas någon "religiös" förklaring. Stannar man på hemorten så håller man fast vid en traditionell kyrkotillhörighet. Men de som flyttar bort har lättare för att byta sina värderingar till dem som råder i den nya miljön. Borgå stift är spretigt, det finns stora skillnader i det religiösa engagemanget och i hur man tror, säger Maria Klingenberg.

Märkligt fenomen upptäcktes

Kyrkpressens insamlade statistik på in- och utskrivningar från stiftet under de senaste åren avslöjade ändå ett oväntat och lite märkligt fenomen, noterar Klingenberg

För flera av de större församlingarna syns ett sjunkande antal utskrivningar under de senaste åren. Det gäller exempelvis Karleby, Vasa, Åbo, Mariehamn, Ekenäs, Vanda och Borgå.

Att hitta någon klar förklaring till fenomenet är svårt.

Från den insamlade statistiken går det inte att peka på någon enstaka orsak. Det kan också finnas saker som hänt på det lokala planet som påverkar

FOLK GÅR både in och ut ur kyrkan. De som skriver ut sig är ändå betydligt fler. Personen på bilden har inget att göra med artikeln.
FOTO: CHANETTE HÄRUS.

Stannar man på hemorten så håller man fast vid en traditionell kyrkotillhörighet.
Maria Klingenberg

in- och utskrivningar i enskilda församlingar, säger Klingenberg.

Klar Räsänen-effekt i stiftet

Den så kallade Räsänen-effekten och debatten om homosexualitet i teve år 2010 syns klart också i Borgå stift. Just det året var antalet utskrivningar som högst i alla församlingar.

Men man måste komma ihåg att folk skriver ut sig av olika orsaker. Somliga för att kyrkan blivit för liberal och andra för att de tycker att den är för konservativ. Också det säger något om kyrkans spretighet.

Forskaren **Kimmo Ketola** vid Kyrkans forskningscentral säger i en intervju på den kyrkliga nyhetssajten *Kotimaa24* att kyrkan i Finland har en skarpare profil i offentligheten än i de andra nordiska länderna. En annan orsak till att kyrkan i Finland väcker mera debatt och reaktioner är att väckelserörelserna har en stark roll och närvaro i vår kyrka.

För dem som är aktiva i väckelserörelserna är bekännelsen och läran en central del av den kyrkliga och kristna identiteten, säger Ketola.

År 2011 hörde 77 procent av Finlands befolkning till kyrkan. Samma procent gällde också i Island och Norge. I Danmark var siffran 80 procent och i Sverige 69.

Under samma år skrev 1,1 procent av medlemmarna ut sig ur kyrkan i Finland. I Sverige 0,8 procent, i Danmark 0,3 och i Norge 0,2.

	2013		2012		2011		2010	
	Inskrivningar	Utskrivningar	Inskrivningar	Utskrivningar	Inskrivningar	Utskrivningar	Inskrivningar	Utskrivningar
KARLEBY	4	18	14	25	6	48	14	50
KRISTINESTAD	5	6	4	14	1	13	6	14
ÅBO	22	74	12	37	49	105	35	207
MARIEHAMN	13	32	17	56	18	66	18	126
ÅL. SÖDR. SKÄRG.	0	2	1	9	2	6	2	5
VÄSTÅBOLAND	17	37	19	44	11	5		74
SJUNDEÅ	0	12	2	16	4	11	4	29
VANDA	10	26	7	32	7	42	17	86
BORGÅ	20	65	33	101	33	93	22	142
LOVISA	4	13	2	16	5	21	2	35
HANGÖ	17	21	11	40	12	32	13	59
VASA	34	70	42	93	70	130	78	184
EKENÄS	13	34	14	64	17	48	25	84
SNAPPERTUNA	2	12	10	22	7	14	7	23

STATISTIKEN VISAR några slumpvis utvalda församlingar i Borgå stift. De är församlingar i olika storlek och från alla regioner i Svenskfinland. Uppgifterna för år 2013 är in- och utskrivningar hittills eller så långt man hunnit räkna i respektive församling.

RIKSDAGEN NAZISTHÄLSNING

Hirvisaari var duktig teolog

Den sannfinländske riksdagsmannen **James Hirvisaari** som fotograferade sina vänners nazisthälsningar i riksdagen var i tiderna en ambitiös teolog, skriver *Kotimaa24*. Hirvisaari blev utesluten ur den sannfinländska riksdagsgruppen på grund av sitt fotograferande i riksdagen. Hirvisaaris tidigare lärare på teologiska fakulteten berättar att han var mycket begåvad i grekiska och hebreiska och att han var en pionjär när det gällde att utveckla metoder för att lära ut grekiska med hjälp webbaserade program.

KYRKAN BEGRAVNINGSUTGIFTER

Nya pengar för begravningsutgifter?

Det är möjligt att kyrkan i framtiden inte får medel via samfundsskatten. Stora förändringar i finansieringen av religiösa samfund ligger på agendan, skriver Helsingin Sanomat. Det är möjligt att den

lutherska och den ortodoxa kyrkan i framtiden får en ersättning för sina samhällsuppdrag direkt ur statsbudgeten. Frågan diskuteras som bäst i en arbetsgrupp vid finansministeriet.

Enligt HS föreslår arbetsgruppen tre modeller för hur kyrkorna i framtiden

kunde ersättas för de utgifter de har för kyrkböckerna och begravningsväsendet. Enligt ett förslag skulle det nuvarande systemet fortsätta: alltså att kyrkorna ersätts med medel från samfundsskatten. Enligt ett annat förslag skulle kyrkorna få medel ur statsbudgeten. Det

tredje förslaget är att varje medborgare, också de som inte hör till något religiöst samfund, skulle betala en begravningsavgift, alltså en sorts skatt.

Inrikesminister **Päivi Räsänen** säger till HS att budgetfinansieringen skulle vara en stabil lösning för kyrkosamfundet.

Jakobstad ordnar ingen regnbågsmässa

REGNBÅGSMÄSSA.

Någon form av gudstjänst i samband med Pridefestivalen i Jakobstad nästa sommar är inte utesluttet även om Jakobstads svenska församling inte ordnar någon regnbågsmässa.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Församlingsrådet i Jakobstads svenska församling beslöt senaste vecka att inte ordna någon regnbågsmässa den 26 juli nästa år.

– Gudstjänst och nattvard är ingen plats för åsiktsyttring. Det är en plats där vi får möta Kristus.

Så motiverar församlingens tf kyrkoherde **Jockum Krokfors** församlingens beslut. Församlingsrådet gick in på Krokfors linje efter en omröstning där rösterna föll 8 mot 4.

Fyra personer i arbetsgruppen för Jeppis Pride 2014 ber i en skrivelse församlingen ordna en regnbågsmässa som inledning till den första Pridefestivalen i Jakobstad.

Arbetsgruppen för Jeppis Pride ser det som en viktig symbolisk gest och en modig handling att ordna en regnbågsmässa. Genom den skulle också sökande från sexuella minoriteter känna att de duger som de är.

Arbetsgruppen har rätt i att många ögon vilar på Jakobstad och att mässan skulle ha en stor symbolisk betydelse, skriver Krokfors i sin beredning.

– Det är problematiskt att arrangörerna uttryckligen vill lyfta fram de sexuella minoriteternas situation. Därmed blir gudstjänsten och nattvarden ett instrument för en åsiktsyttring. Mässa och nattvard kan inte firas för att stöda enskilda organisationer, politiska partier eller åsiktsgemenskap, anser Krokfors.

Krokfors understryker att beslutet inte är ett ställningstagande till Pridefestivalen. Inte heller i de frågor som berör äktenskap och adoptionsrätt mellan två personer

av samma kön som nu är under utredning både i stat och kyrka. Beslutet handlar heller inte om bibelsyn.

– Beslutet är helt en fråga om hur gudstjänstlivet ordnas och sakramenten förvaltas, säger Krokfors.

I beredningen understyrker han att det inte är försvarbart ur ett kristet perspektiv att bemöta festivaldeltagarna med någon form av hat eller våld.

Församlingsrådet röstade i frågan då Märta-Lisa Westman understödd av Richard Sjölund gav motförslaget att församlingen ordnar en regnbågsmässa.

– Vi hade en bra diskussion i församlingsrådet där de olika åsikterna respekterades och inga personliga påhopp förekom, säger Krokfors.

Jeanette Östman, en av de fyra som undertecknat ansökan, utesluter inte att någon form av andligt program ändå ordnas i Jakobstad.

– Det är ännu för tidigt att säga något om det, säger hon. Vi har inte diskuterat frågan inom arbetsgruppen ännu. Allt är öppet och vi vet inte hur vi går vidare. Först ska vi ta del av församlingens beslut.

Arrangörerna har fått många löften av personer, också kyrkligt anställda om bidrag med andligt program under festivalen.

– Jakobstads församling var vår första tilltänka samarbetspartner. Vi hade helst sett att mässan ordnats på församlingens initiativ.

Även om Östman är glad att församlingsrådet haft en öppenhetig diskussion anser hon ändå motiveringen vara lite sårande.

– Man gömmer sig bakom en teknikalitet och jämför oss med någon åsiktsgemenskap som vill använda nattvarens sakramentet i något slags instrumentellt syfte. Det handlar om vanliga troende människor som vill fira gudstjänst tillsammans.

RÄTTELSE: Ordet alltför i citatet "alltför många ögon vilar på Jakobstad", som förekom på Kyrkpressen.fi, ingår inte i beredningen. Att det tillkom är ett slarvfel.

LUCAS SNELLMAN säger att kampanjen inför församlingsvalet 2014 på bred front lyfter fram kyrkans verksamhet och budskap om det goda. FOTO: CHANETTE HÄRUS.

Kampanj inför val pekar på det goda

FÖRSAMLINGSVAL. Om ett drygt år ska nya beslutsfattare väljas i kyrkan. Redan nu går startskottet för kampanjen *Tro på det goda*.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Målet inför församlingsvalet 2014 är att fler församlingsovana röstare engageras.

– 2010 var 16-åringarna i fokus. Den här gången satsar vi speciellt på att inte bara den givna skaran trogna församlingsmedlemmar ska hitta till urnan, säger **Lucas Snellman** som är ledande sakkunnig för kommunikation vid kyrkans svenska central.

Fokuset kommer att ligga på de unga, men inte så mycket tonåringarna som de unga vuxna.

– Vi hoppas att flera nya och yngre beslutsfattare väljs in i församlingarnas beslutande organ. Det behöver inte vara ungdomar, men gärna till exempel männis-

kor som lever familjeliv. Det är inte bara seniorer som ska fatta beslut om hela församlingens verksamhet.

Det goda lyfts fram

Under våren tillsattes arbetsgrupper som har grunnat på den kommande kampanjen. I slutet av augusti slogs temat fast: Tro på det goda. På finska heter kampanjen *Usko hyvän tekemiseen*.

– Vi vill lyfta fram allt det goda som görs i församlingarna och som vår tro står för. Det personligt upplevda satsar vi speciellt på att inte bara den givna skaran trogna församlingsmedlemmar ska hitta till urnan, säger **Lucas Snellman** som är ledande sakkunnig för kommunikation vid kyrkans svenska central.

– Eftersom vi kommer att använda personer och berättelser i kampanjen behöver vi nu goda tips. Den som vill tipsa om en välgörare kan gå in på Sacristas sidor om församlingsvalet.

Tillsammans med några andra kyrkliga organisationer ska kyrkan också förverkliga det som fått namnet *De goda handlingarnas torg*.

– Tanken är att göra något mer av den plats där folk för-

handsröstar.

Snellman gläder sig över kampanjens fokus.

– Det ger oss möjlighet att på bred front lyfta fram kyrkans verksamhet och budskap. Det är dessutom inte bara en begränsad valkampanj, utan tanken är att det här temat ska kunna leva länge.

Han säger att kyrkan egentligen har väldigt få nationella kampanjer och att det egentligen bara är vid församlingsvalet som det ges resurser till sådana.

– Därför är det bra att det är ett tema som bär längre. Tanken är att en församling ska kunna ordna evenemang kring temat även om de inte driver församlingsvalskampanjen särskilt aktivt.

Kampanjen rullar igång

Kyrkostyrelsen har valt en reklambyrå som nu utarbetar förslag till kampanjmaterial.

– De kommer att göra reklam som används både nationellt och lokalt av församlingarna. Liksom i förra valet kommer det att finnas kandidattester. Det blir också större fokus på soci-

ala medier än vad det var i förra valet.

Två projektanställda jobbar heltid med församlingsvalskampanjen. Den totala budgeten för församlingsvalet är cirka en miljon euro fördelat på tre år.

FÖRSAMLINGSVALET 2014

• **Senast 31.5** ska Kyrkorådet/fullmäktige utse valnämnd.

• **Senast 1.8** ska valnämnden hålla sitt första möte.

• **15.9 klockan 16** avslutas kandidatuppställningen. Senast samma dag ska man gå med i kyrkan för att kunna kandidera.

• **27–31.10 Förhandsröstning.**

• **9.11 Valdag.** Den som fyller 16 år senast 9.11.2014 har rösträtt i församlingsvalet. Den som fyller 18 år senast 9.11.2014 kan kandidera i församlingsvalet.

USA JUDISK TRO

Mindre religiöst bland amerikanska judar

Amerikanska judar är mindre religiösa i dag än för fyrtio år sedan, skriver tidningen Dagen.

Hela 32 procent av de amerikanska judar som är födda efter år 1980 anser sig vara icke-religiösa. Två tredjedelar av de amerikanska judarna tillhör inte någon synagoga och en fjärdedel säger att de inte alls tror på Gud. Det har också blivit vanligare att man gifter sig med någon från en annan religion.

SVENSK BISKOP

Det är svårt att se Antje Jackelén som samlande gestalt för svensk kristenhet.

Elisabeth Sandlund i Dagen inför Svenska kyrkans ärkebiskopsval.

REGNBÅGSMÄSSA HELSINGFORS

Regnbågsmässa med svensk gäst

Också i år ordnas en Regnbågsmässa i samband med Regnbågshelgen i Helsingfors den 14–19 oktober.

I år har mässan en

svensk gäst: för predikan står **Malin Strindberg** som är regnbågspräst från Stockholm.

Författaren **Birgitta Boucht** kommer att läsa fredsdikter under mässan.

Regnbågsmässan går av stapeln i Johanneskyrkan klockan 19 fredagen den 18 oktober. Arrangörer är Regnbågsankan rf, Johannes församling och Helsingfors kyrkliga samfällighet.

TVÄRFLÖJTEN HAR fått hänga med Johanna Eklund i 35 år. Den påminner om alla fina stunder hon upplevt som ung i församlingen.

En trygg hamn i vardagen

50 ÅR. Johanna Eklund har varit församlingsaktiv sedan barnsben. Som 50-åring känner hon en stor tacksamhet över alla små under som vardagslivet bjuder på.

TEXT: AXEL VIKSTRÖM FOTO: JOHAN SANDBERG

– Kyrkans viktigaste uppgift är att stöda i vardagen. Att vi bryr oss, lyssnar och helt enkelt bara finns där. Det är inte enbart i festens tecken som kyrkan ska synas.

Det säger **Johanna "Joa" Eklund** samtidigt som vi sitter med en kopp kaffe och en bit nybakt kaka vid familjens köksbord i Pedersöre. Yngste sonen **Mattias** fyller 18 år och det stundande körkortet innebär att hon snart inte längre behöver agera privatchaufför inför hockeyträningarna.

– Trots att mamma säger att hon tycker det ska bli skönt så är hon nog lite nervös för vad hon nu ska hitta på i stället, skämtar **Mattias**.

Joa Eklund är uppvuxen i ett kristet hem i Karleby där söndagsskolan, barnkörerna och juniorträffar hade en självskriven plats i vardagen.

Under ungdomsåren blev musiken allt viktigare för henne. Under vårt samtal återkommer hon flera gånger till **Ingmar Byskata**, som var hennes ungdomsledare i Karleby svenska församling.

– "Imma" var väldigt inspirerande och visade ett genuint intresse för ungdomarna och deras tankar.

Byskata var en av ledarna för Kyrkans Ungdoms blåsorkester och ungdomskör samt sånggruppen Höjdhopet som hon aktivt deltog i.

– Imma visade ett stort förtroende för oss unga musikanter – ofta kunde han komma med helt nya noter några timmar före vi skulle uppträda och säga "Nog går det", skrattar hon.

Redan i ungdomsåren började Joa Eklund röra sig ute i Borgå stift. Hon deltog bland annat i Ungdomens Kyrko-

KYRKPRESSEN RÄKNAR ner till Borgå stifts 90-årsjubileum genom att runt om i stiftet intervjuar församlingsmedlemmar som fyller jämna år.

nen **Jonas** har i höst påbörjat studier i Helsingfors medan yngste sonen **Mattias** läser till student-skrivningarna.

Under vårt samtal kommer Mikael in med en stor bukett röda rosor till sin fru. Det är nämligen inte bara ett födelsedagsbarn som ska firas – det är även parets bröllopsdag.

Under åren i Pedersöre har Joa Eklund engagerat sig i församlingens verksamhet på flera sätt, allt från att leda söndagsskolan till att sitta i missionsdirektionen. I dag deltar hon ofta i missionsstugans talkokvällar.

– Missionen har varit viktig för mig sedan barndomen. Min mamma sa alltid att man ska ge till dem som behöver – själv gav hon bort limpor och annat som hon bakade.

Men någon kallelse att resa utomlands och missionera har hon inte haft.

– Den inhemska missionen är också viktig – det hjälper inte om alla drar iväg. Alla har vi vår uppgift.

När samtalet glider in på kyrkliga förrättningar berättar hon att de viktigaste

stunderna i kyrkorummet varit barnens dop.

– Det har varit en fantastisk trygghetskänsla att lämna sitt barn i Guds hand.

"Trygghet" är också nyckelordet när hon återberättar sin egen konfirmation.

– I min konfirmationsbibel hade mamma skrivit "Du omsluter mig på alla sidor och håller mig i din hand" (Psaltaren 139:5). De raderna är fortfarande viktiga för mig.

En liten tur i svampskogen

I dag gapar de finländska kyrkbänkarna allt tomare och röster höjs för att kyrkan borde våga förnya gudstjänsten. Hon håller med om att kyrkan måste hänga med i sin tid men understryker vikten av att inte överge det centrala budskapet.

– Frågan är hur långt man

"Jag tycker det finns en gemenskap och en stark identitetskänsla i stiftet."

Johanna Eklund

ska gå. Kärnan i gudstjänsten måste finnas kvar men det är viktigt att åhörarna ska kunna relatera innehållet till sitt eget språk och sin egen vardag. Därför är det viktigt att prästen har en bra predikan. Dessutom skulle man kunna engagera fler frivilliga i gudstjänsten.

Det föremål som Joa Eklund valt som symbol för sitt förhållande till församlingen är hennes gamla tvärflöjt.

– Den har hängt med mig i 35 år och påminner mig om alla fina stunder jag hade som ung i församlingen.

Tvärflöjten har fått vila på hyllan i många år, men det finns åtminstone en gammal bekant som fortfarande hoppas på en musikalisk renässans.

– Varje gång jag stöter på Imma frågar han "Nå, har du börja spela?", skrattar hon.

Joa Eklund firade sin 50-årsdag i början av september. För många är siffran en milstolpe men Joa tar det hela med ro.

– Med åren har jag hittat tacksamheten och insett att allting inte behöver vara så komplicerat. En liten tur i svampskogen kan vara tillräcklig för att påminna mig om hur fantastiskt livet är.

Tillsammans blir resultatet större

KAMPANJ. Med hjälp av en stor drös frivilliga och mycket reklam kan Tuula Colliander se hur ett nytt barnsjukhus sakta men säkert växer fram.

TEXT OCH FOTO:
SARA EKSTRAND

När behovet av ett nytt barnsjukhus är akut måste så många som möjligt slå sina kloka huvuden ihop för att snabba på processen. Det här menar **Tuula Colliander** som är medelanskningschef för Stödföreningen Nya Barnsjukhuset 2017. Sedan februari i år är insamlingen för att förverkliga planerna på ett nytt barnsjukhus i Helsingfors i full gång.

– Jag är övertygad om att många känner starkt för det här. Genom att bygga ett nytt sjukhus kan vi behålla en jämlik hälsovård för alla finländska barn och ha kvar toppnivå på vården.

Det nuvarande barnsjukhuset är i uselt skick och li-

der av både mögelskador och trånga utrymmen. Sjukhusbyggnaderna är skyddade och kan därför inte renoveras för att motsvara dagens krav. Att bygga nytt är enda möjligheten. Själv kom Colliander in i insamlingsprojektet i ett tidigt skede för att bidra med sin kunskap.

– Det handlar om att försöka göra sitt för en god sak. För mig har det haft jättestor betydelse att få vara en del av samhället och delta både som privatperson och genom det arbete jag gör.

Kontakter ger tillgångar

Erfarenhet av insamlingar är ingenting nytt för Colliander som tidigare jobbat på både Röda Korset och Mannerheims Barnskyddsförbund med ansvar för medelanskningschef. Även utomlands har hon varit engagerad i diverse projekt med kvinnor och barn inom den tredje sektorn.

– Jag är privilegierad för att jag får arbeta med det jag gör. När man vet att resultatet ger resurser till ett viktigt arbete blir man själv så glad. Kanske det är ganska själviskt att det är därför jag trivs

med mitt arbete.

– Det bästa är att kunna berätta om det arbete som så många frivilliga gör. Frivilligt arbete syns sällan i rubriker men har en enorm stor betydelse i samhället, säger Colliander.

Det är just kommunikation som är receptet på en lyckad insamling.

– Till det viktigaste arbetet bland frivilliga hör att berätta om projektet till andra så att kunskapen om projektet förs vidare. Det finns många som ännu inte känner till problemet med barnsjukhuset. Därför försöker vi marknadsföra insamlingen så mycket som möjligt utan att använda pengar.

Colliander berättar att projektet har väckt stort intresse och medelanskningschefen har tagit många olika former från konserter till lopptorg och sportevenemang.

– En ung flicka har till och med gjort egna smycken och sedan auktionerat ut dem via internet.

Påskynda processen

Kostnaderna för det nya barnsjukhuset beräknas

uppgå till uppemot 160 miljoner euro. Finska staten och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt HNS står för hälften. Colliander ser inget problem i att privata finansierare finansierar den andra delen.

– Vi måste bara inse att det fattas pengar och det skulle dröja allt för länge om vi väntar på offentlig finansiering. Ibland måste vi aktivt delta för att få saker gjorda och vi behöver ett sjukhus nu.

Till dags dato har insamlingen inbringat knappt fem miljoner euro. Colliander är nöjd med resultatet. Det slutgiltiga målet är 30 miljoner euro.

– Vårt mål för i år är sex miljoner och jag tror att vi kommer att nå upp till den summan. Nästa år vill vi samla in mer, så det blir en större utmaning.

Colliander betonar att varje donation, hur stor eller liten den än är, har betydelse.

– Vi hoppas att en miljon människor ska ha deltagit i insamlingen. Då kan vi i slutändan säga att vi verkligen har gjort det här tillsammans.

VÅGA FRÅGA

Synden sitter djupt i alla

■ JAN-ERIK NYMAN är prost och pensionerad kyrkoherde från Jakobstad och svarar på frågor om tro och kyrka.

Vad är synd? I gudstjänsten får man den uppfattningen att vi syndar hela tiden. Prästen ger oss också syndernas förlåtelse, men jag har fattat att synd är de oförrätter vi begått mot våra medmänniskor. Hur kan jag få syndaförlåtelse utan att ha rätt ut vad jag gjort med dem som drabbats? Och vad är arvssynd?

TILL EN början var allting gott. Tillvaron var bokstavligen paradisisk. Men förledda av frestaren bröt människorna mot Guds vilja och blev "gudsfrånvända". Syndafallet var startpunkten för en tillvaro som innebar

möda, lidande och problem i de mänskliga relationerna. Syndafallsberättelsen i Bibelns första bok är en konkret beskrivning av vad synden djupast sett är. En gudsfrånvärdhet som framtonar på oerhört många sätt genom mänsklighetens historia och färgar även våra liv och vår vardag. Synden genomsyrar hela vår tillvaro på ett sätt som innebär att vi alla har del i den. I brevet till romarna citerar Paulus Psaltaren: "Ingen finns som är rättfärdig, inte en enda." Litet senare skriver han: "Alla har syndat och gått miste om rättfärdigheten från Gud." Upprepat inkluderar han sig själv i allt detta. Följden blir, skriver Paulus i samma brev, att "det goda som jag vill, det gör jag inte men det onda som jag inte vill, det gör jag".

Detta visar att synden sitter mycket djupare än i enskilda handlingar. I kristligt nit har man ibland mer eller mindre bokstavligen försökt skapa listor på förbjudna handlingar och tankemönster som ett Guds barn bör akta sig för. Variationerna på det temat har skapat stor villrådighet och ibland dispyter mellan folk i olika grupperingar.

NU ÄR det ju inte via den sortens stränghet man gör sig fria från synden. Det är Jesus Kristus, som genom sin död och uppståndelse gör oss fria. Genom syndabekännelsen bär vi fram alla medvetna och omedvetna tillkortakommanden i brottningen med synden, i bönen om förlåtelse öppnar vi oss för nåden med vilken Gud möter oss när vi tyngda av våra bördor kommer till honom i ärlighet och uppriktighet och i absolutionen (tillsägelsen om syndernas förlåtelse) tillförsäkras vi att det Jesus gjort är nog för att vi ska få vara fria.

Att "reda ut vad man gjort mot sina medmänniskor" är viktigt. Jesus påpekar i Matteusevangeliet betydelsen av att försonas om man har något otalt med någon. Att hårdnackat vägra att "reda ut" måste enligt katekesens formulering ses som ett uttryck för både höghmod och självishet.

SYNDEN ÄR en realitet för generation efter generation. Vi föds, lever och dör med den. Ändå är vi inte utan hopp. Vi får instämna med Paulus när han klagar: "Jag arma människa, vem skall befria mig från denna dödens kropp?" Och vi får ta till oss hans tacksamhet när han konstaterar att det ska ske "genom Jesus Kristus vår Herre".

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

TUULA COLLIANDER känner sig privilegierad när hon får arbeta med en meningsfull insamling.

PÅ TVÄREN JOHAN SANDBERG

Det första steget att rädda livet på en döende församling

Kan en döende kyrka finna liv? Frågeställningen finner jag som titel på ett blogginlägg som blir mig tillsänd av en vän.

Titeln är ironisk, för om en församling är döende kan

den per definition inte finna liv, skriver författaren Thom S Rainer. Han har undersökt församlingar som är döende och varit konsult för några av dem innan de stängde sina dörrar.

Och på ett amerikanskt vis ger han sex radikala steg församlingens nyckelperso-

ner ska ta för att nå önskat resultat. Det är lätt att hålla med honom.

Men redan när man läser det första steget inser man att det här inte kommer att gå vägen. Man inser att det krävs sex mirakel. Med mänsklig ansträngning går det inte. Men å andra sidan,

miraklen hör ju till Guds ansvarsområde.

I det första steget måste en ledare, vanligtvis en pastor, ha viljan att resa sig upp och leda församlingen genom en radikal förändring, oavsett vilka personliga kostnader det kan leda till.

Undrar hur många pastorer och präster som är beredda att riskera sitt arbete genom att försöka förändra en församling mot församlingens egen vilja? Det är ju så stämmningsfullt och skönt i kyrkan och så kommer någon och tycker att vi ska ändra på oss. Är det in-

te bättre att vi får dö i fred?

Det händer att döende församlingar får nytt liv. Enligt Rainer får en av tusen döende församlingar nytt liv. Med det krävs ytterligare fem steg för att uppnå det.

De stegen ryms inte här. Kanske ryms de en annan gång.

ÅTERVINNING. Det är en livsprocess, säger Sixten Ahlsved om sin konst att göra tavlor av bräder från gamla lador.

Gamla lador får nytt liv i hans händer

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Att göra konst av trä är ju inget nytt och alla konstnärer har sin egen nisch, säger han. Men jag har inte sett någon som jobbat i trä på samma sätt som jag. Det är en hemlagad lära som jag har utvecklat. Jag har inte haft någon lärobok att gå efter utan lärt mig vartefter.

Något namn på tekniken har han inte. – Jag brukar kalla den träkollage. Intarsia är det inte.

De senaste tio åren har **Sixten Ahlsveds** konstutövande dominerats av trätavlorna. Vid sidan om sina deltidjobb som kyrkvaktmästare i Terjärv kyrka, timlärare i slöjd i den nedläggningshotade Djupsjöbacka skola och den egna trädgården tillbringar han tiden i sin ateljé i hembyn Korsetsjärvi.

Intresset för träarbete och slöjd går långt tillbaka i tiden. Och det gör konstintresset också. När Ahlsved berättar om bakgrunden till sin konst börjar han följaktligen i barndomen.

– Som barn var jag ganska otrygg. För att bearbeta min rädsla ritade jag månlanskap. När jag gjorde det så upplevde jag att det hemska bara fanns på pappret, jag behövde inte gå in i det.

Det var också då han övade upp för mågan att teckna perspektiv.

– Jag ritade ofta husen ovanifrån så att jag inte skulle behöva stå på marken. Det var tryggare så. Jag kan fortfarande inte förklara perspektivet teoretiskt, men i praktiken vet jag hur det funkar.

Så småningom blev teckningarna oljemålningar, tills trätavlorna tog över.

Tar fram ljuset

De mörka nyanserna i konstverken härstammar delvis från barndomen.

– Men det har också med den mörka färgen på det gamla trävirket att göra. Jag lägger inte till några färger på bräderna, jag bara tar fram ljuset ur dem med hjälp av en kniv.

Numera skrämmer månskenet inte honom längre. Nu fascinerar det honom.

– De nätter när det är fullmåne går jag ut på promenad. En psykolog jag träffade då jag var på rehabilitering sade att det är ett otroligt bra exempel på konstterapi. Jag har målat bort min rädsla.

Tekniken i sin konst har Sixten

Ahlsved utvecklat länge utan att föra något större väsen av den.

– För drygt tio år sedan deltog jag i en formmässa med några småprylar. Jag hade ingen bakvägg till min monter så jag tog med mig en av mina tavlor. Mässbesökarna var nästan mer intresserade av väggen än av det jag hade på bordet. Av dem fick jag tanken att satsa på att göra konst i trä.

Impressionisterna inspirerar

Han nämner **Claude Monet** och impressionisterna som sina förebilder i konsten.

– Jag tänkte det skulle vara roligt att kunna använda trä på samma sätt. På nära håll ser mina tavlor inte speciella ut, av skogslandskapen ser du bara lapparna. Men ju längre bort du går desto djupare kan du gå i skogen.

En stor del av tiden att göra konst går åt till att samla material. Det får han tag på från gamla lador som ska rivs.

– Vanligtvis ringer folk och säger att de ska riva en lada. De erbjuder mig att ta det jag vill ha. Jag söker material av olika färgnyanser. Jag behöver inte stora kvantiteter, men många nyanser. De gamla ladorna är inte bara grå, de kan också skifta i gröna och varmt röda nyanser.

Alla lador som erbjuds honom hinner han inte se på innan de rivs. Men vanligtvis hittar han lite material från varje lada.

Allt tunnare material

Bräderna tar han hem och lagrar tills han behöver dem. Innan virket blir tavlor cirklar Ahlsved bort det mesta av bräderna. Själva ytan behåller han och lägger resten i pannan. Baksidan av ytan hyvlar han ner till en tjocklek på två millimeter.

– Materialet jag jobbar med har blivit tunnare och tunnare. I de första prototyperna av tavlorna använde jag ganska grovt virke, i dag klassar jag dem mera som en skulpturer. Att få tunnare trä än två millimeter går inte.

Efter att han tillverkat det ytfaner han behöver stänger han av maskinerna. Därefter är det mest kniven som gäller.

– Genom att använda kniven blir det mera liv i virket.

Men hjälp av kniven, en handsåg och en limburk formar han nya lador av de gamla. För ladorna är favoritmotivet.

THIS IS MY LIFE, slutarbetet från Nordiska Konstskolan. Tavlan är en sammanställning över Sixten Ahlsveds väg inom konsten med element han använt sig av.

”Jag har målat bort min rädsla.”

Ställningstaganden

Han är inte rädd att ta ställning i sitt skapande. För några år sedan häckade stora kolonier fridlysta skrattmåsar Terjärv. Ungefär samtidigt stals **Edvard Munchs** tavla *Skriet* i Oslo. Både Munchs tavla och måsarna var välkända. De här kombinerade Ahlsved på en tavla som han lät trycka upp på vykort och sände som upprop till miljöministern.

I en annan tavla visar han tillståndet i kyrkan. I tavlan finns fyra stora kyrkbyggnader i mörker medan ljuset träffar en oansenligt byggnad i mitten.

– Kyrkan avfaller, konstare Ahlsved. Man förnekar uppståndelsen och predikar inte Kristus. Man försöker locka folk till kyrkan genom att ta in allt möjligt annat. De påhittade

kyrkobyggnaderna på tavlan är surrealistiskt sneda och de saknar hörnstenen och välsignelsen. Mitt i tavlan finns en byggnad som inte är så häv. Men i den predikar man Kristus och då får den välsignelse ovanifrån. Speglingen från en av kyrkbyggnaderna illustrerar hur viktigt det är för kyrkorna att det ska se bra ut utåt medan innehållet i predikan inte är lika viktigt.

Inspirationen till tavlan är Petrus svar då Jesus frågar vem Petrus säger att han är. Petrus svarar: Du är Messias, den levande Gudens son.

– Den kyrka som bekänner det har välsigelsen.

På vandring genom Bibeln

Tavlan han gjorde 2004 blev samtidigt startskottet till en serie tavlor med bibliskt innehåll. En del av serien hänger denna månad i Forsamlingscentret i Jakobstad.

– Tanken är att göra en serie som heter vandringen genom Bibeln. Det är en serie som jag tänker fortsätta med så länge jag lever och är frisk. Idén bygger på att göra symboliska bilder ur Bibeln, typ himlen i Uppenbarelseboken.

Inledningen till serien, skapelsen och avslutningen i Uppenbarelseboken, är redan klara. Men det kan komma många tavlor däremellan. Det senaste tillskottet är Jesu födelse i ett öst-erbottniskt landskap.

– Det finns mycket i Bibeln som är lättare att förstå om man får det placerat i dagens värld. Om Jesus skulle födas i Österbotten i dag skulle han sannolikt födas i en fallfärdig lada. Då får man perspektiv på hur ringaktad han var.

Tavlor som liknelser

I tavlan inspirerad av Uppenbarelseboken går en väg som slutar på ett backkrön.

– Jag vill föra tankarna till att våra dagar är begränsade. Vi vet inte om vägen fortsätter på andra sidan krönet eller inte. Men samtidigt visar ljuset i tavlan på en framtidstro. Trots att vägen tar slut har vi en ljus framtid.

Att lyfta fram det bibliska budskapet i symboliska tavlor är en utmaning. Förutom den heliga familjen vid Jesu födelse saknas mänskliga gestalter.

– Därför blir en del tavlor lite som liknelserna i Bibeln. Man förstår inte förrän någon förklarar, säger Ahlsved.

KONSTNÄREN I arbete. I den här miljön gör Sixten Ahlsved sin konst.

TAVLORNA ÄR som att bygga ett pussel där han börjar med att tälja bitarna ... och passar in dem ... för att slutligen limma fast dem.

DE SMÅ fristående ladorna har Sixten Ahlsved börjat bygga som en biprodukt.

JESU FÖDELSE i ett österbottniskt landskap.

KYRKANS SITATION idag. ➤

SKRIET FRÅN TERJÄRV. Munchs Skriet blev stulet samtidigt som skrattmåskolonierna i Terjärv förorsakade problem. ➤

URGAMLA KYRKOR och kloster förstördes och kristna flydde från Maaloula under stridigheter förra månaden.
FOTO: GUILLAUME PIOLLE/WIKIMEDIA

Kristna i Syrien allt mer trängda

SYRIEN. De kristna kan välja mellan att dö eller att fly. Så beskriver ärkebiskop Samir Nassar situationen i inbördeskrigets Syrien.

TEXT: SVANTE LUNGGREN

De politiska omvälvningar i Mellanöstern som började med den så kallade arabiska våren ledde i flera länder till långvariga diktatorers fall. I Syrien ledde de i stället till inbördeskrig. Vad som började som missnöjda gruppers uppror mot en diktatorisk regim har förvandlats till ett alltmer sekteristiskt krig i vilket över 100 000 personer fått sätta livet till. Alla befolkningsgrupper lider, men för Syriens kristna står hela framtiden på spel.

Syrien är gammalt kristet kärnområde. Paulus blev omvänd på vägen till Damaskus och det var i Antiokia, huvudstad i den romerska provinsen Syrien som i dag finns i Turkiet, som de som trodde på Jesus började kallas kristna (Apg. 11:26). Liksom andra områ-

den islamiserades också Syrien så småningom efter den arabiska erövringen på 600-talet. Mellan fem och tio procent av Syriens befolkning är fortfarande kristen, det vill säga cirka 1–2 miljoner (se faktaruta).

Trots att Assadregimen är en hård diktatur har den bedrivit en liberal politik när det gäller religionsfrihet. Regimen är sekulär och Assad själv, liksom många andra centrala makthavare, tillhör en annan religiös minoritet, alawiterna. Tillstånd att bygga kyrkor gavs utan problem, ibland erbjöd regeringen mark för kyrkbyggen eller stödde dem ekonomiskt. Av den här orsaken har många av Syriens kristna gett sitt stöd åt regimen. De har misstänkt att den sittande regimen trots sina brister är bättre, eller mindre dålig, än alternativet.

Efter att upproret mot regimen ledde

till inbördeskrig har de kristna delats i tre grupper. Vissa har utifrån demokratiska ideal motsatt sig regimens förtryck och engagerat sig i oppositionen. Bland dem finns bland andra Assyriska Demokratiska Organisationen (ADO), ett politiskt parti för landets kristna assyrier. Många kristna har försökt stå utanför konflikten och inte tagit ställning för någondera parten. De flesta kristna har dock gett sitt stöd åt regimen.

Det här utbredda stödet till regimen kan stå de kristna dyrt om oppositionen segrar. Rebellstyrkor har på många ställen ropat slagordet "Alawiterna till gravgården, de kristna till Libanon". Och också handlat därefter.

Extremistiska grupper tar över

En oroande utveckling för Syriens kristna är att de moderata krafterna inom oppositionen har förlorat i inflytande till hårdföra extremistiska grupper, av vilka några är allierade med al-Qaida. Alla inom oppositionen är misstänk samma mot de kristna för deras stöd till regimen, men jihadisterna hatar dem av religiösa skäl.

Inbördeskriget i Syrien har skapat en massiv flyktingvåg. FN:s flyktingorgan UNHCR uppskattar att två miljoner syrier har flytt landet, huvudsakligen till grannländerna. De flesta

"Klart är att kyrkor har förstörts, präster har mördats och kristna fördrivits just för att de varit kristna."

Svante Lundgren

flyr undan strider och regimens bombningar. De kristna flyr dessutom undan jihadisternas våld. I södra Turkiet har myndigheterna upprättat skilda flyktingläger för muslimer och kristna. Muslimer och kristna har i sekler levt sida vid sida, men nu är det svårt då de muslimska flyktingarna stöder oppositionen och de kristna regimen.

De kristna i Syrien har på nära håll bevittnat hur det har gått för deras trosyskon i Irak. I det allmänna kaoset efter Saddam Husseins fall startade extremistiska grupper en systematisk förföljelse av irakiska kristna. Mer än hälften av dessa har flytt landet, många till Syrien. Nu ser det ut att gå på samma sätt med Syriens kristna. Samir Nassar, maronitisk ärkebiskop i Damaskus, har uttryckt det krasst.

– Kristna i Syrien måste välja mellan två bittra kalkar: att dö eller att fly.

Också ett annat mönster från Irak upprepar sig i Syrien: kidnappning av kristna. Ibland kan det ligga ideologi bakom det, ibland är det fråga om kriminella grupper som vill bli rika. I juli försvann den italienske prästen **Paolo Dall'Oglio** som verkat i Syrien i över trettio år och som öppet stöder oppositionen. Ingen vet vad som har hänt med honom. Enligt vissa rykten har han dödat, enligt andra väntar kid-

napparna på att priset ska gå upp, det vill säga att de ska kunna kräva mer pengar för att frige honom. Sedan april är också två biskopar från Aleppo, en syrisk-ortodox och en grekisk-ortodox, försvunna.

Syftet är att skrämna kristna

Att kidnapparna i dessa fall inte hör av sig om sina krav ökar de kristnas rädsla. Ovissheten om de kidnappades öde är förtärande. Fyra representanter för syrisk-ortodoxa, grekisk-ortodoxa och katolska kyrkan i Sverige uttryckte det på följande sätt i Svenska Dagbladet:

– Det är en mordisk tystnad. Syftet är att skrämna den ständigt minskande kristna minoriteten i Syrien och följer samma mönster som i Irak

för några år sedan.

Situationen i Syrien är kaotisk och det är omöjligt att veta om alla rykten som florerar stämmer eller inte. Klart är att kyrkor har förstörts, präster har mördats och kristna fördrivits just för att de varit kristna. Den lilla staden Maaloula, som är berömd för att dess huvudsakligen kristna befolkning ännu talar en gammal arameisk dialekt lik den som Jesus talade, blev förra månaden skådeplatsen för intensiva strider mellan jihadistiska rebeller och regeringsarmén. Urgamla kyrkor och kloster förstördes och invånarna flydde till närbelägna städer eller till Libanon.

Den ärrade Mellanösternjournalisten **Robert Fisk** rapporterade i slutet av september om att Maaloula är en spökstad. Nästan ingen av dess 5 000 krist-

EN KATOLSK mässa i Damaskus för de tre kristna män som dog i attacken mot Maaloula i september.
FOTO: AP/LEHTIKUVA

na och 2 000 muslimska invånare har vågat återvända eftersom krypskyttar fortfarande beskjuter staden från grottor i bergen. Genom åren har tusentals besökare – också jag en gång i april 2005 – kommit till staden för att höra någon av dess invånare recitera Herrens bön på Jesu modersmål. Nu är invånarna borta, liksom förtroendet mellan kristna och muslimer. En kristen som Fisk talat med berättar att när rebellerna anlände var det lokala muslimer som visade dem vägen.

– Vi hade goda relationer med muslimerna. Vi trodde aldrig att de skulle förråda oss. Vissa av dem är hyggliga människor, men jag kommer aldrig att lita på nittio procent av dem mer.

Extremisterna tycks ha lyckats med att utsätta splittring mellan grupper som har levt i fred med varandra under lång tid. Även om vapnen tystnar kommer misstänksamheten mellan kristna och muslimer, alawiter och sunniter, arab- och kurder att bestå länge ännu. Så fördärvas ett land.

Robert Fisk uppger också att man tror att sextio procent av Syriens kristna nu har flytt landet. Siffran kan vara överdriven, men faktum är att ett land dit kristendomen anlände på 30-talet – över tusen år tidigare än till Finland – snart kan vara tomt på kristna.

Frågan om de syriska kristnas framtid är inte en religiös fråga, utan en politisk fråga och en människorättsfråga. Medan världen i stort – trots Sverigedemokrater och sannfinländare – går mot allt större mångkulturalism är utvecklingen den motsatta i Mellanöstern. Judarna försvann från arabländerna så gott som helt efter 1948. Irak har under de senaste tio åren dränerats på sin kristna minoritet. I dag flyr de kristna från Syrien och i något mindre skala från Egypten.

Dessvärre har **Fredrik Malm**, svensk

riksdagsledamot och Mellanösternkännare, antagligen rätt när han gör följande bedömning.

– Det kommer att bli värre innan det blir bättre, det kan jag lova.

Svante Lundgren är docent i judaistik och har också forskat om de kristna i Mellanöstern.

FAKTA OM KRISTNA I SYRIEN

- **Ingen vet** hur stor andel av Syriens ca 23 miljoner invånare är kristna. Ofta uppges de kristna utgöra 10 %, men det finns också bedömare som räknar med lägre siffror. World Christian Database anger att de kristna utgör 5.2 % av Syriens befolkning.

- De största kyrkorna är den grekisk-ortodoxa och den grekisk-katolska (melkitiska). Också många andra kyrkor finns i Syrien. I Aleppo bor många kristna armenier och i nordöstra Syrien många kristna assyrier.

- Antiokia, som ligger i det historiska Syrien men i dag tillhör Turkiet, var ett av urkyrkans fem patriarkat. De fyra andra var Rom, Konstantinopel, Jerusalem och Alexandria. Den grekisk-ortodoxa patriarken av Antiokia residerar numera i Damaskus. Det gör också den grekisk-katolska och den syrisk-ortodoxa patriarken.

- Organisationen Open Doors, som arbetar för förföljda kristna, driver en namnsamlingskampanj för att uppmärksamma beslutsfattare på hotet mot Syriens kristna. Man kan skriva på uppropet på nätet: www.open-doors.se.

PRESENTATION

Profetissan
som spred
välldoft

Hildegard von Bingen (eller Hildegard från Bingen) var en abbedissa och mystiker som levde och verkade i 1100-talets Tyskland. Intresset för hennes verk – både det hon skrev och den musik hon komponerade – verkar i dag vara större än någonsin.

Bildkonstnären och författaren **Nelly Jurvelius** är aktuell med en bok som heter *Hildegard von Bingen – hon som såg mera än andra*. Dessutom ska bokens illustrationer ställas ut på Luckan i Helsingfors i december.

I förordet påminner Jurvelius om att Hildegard sade: "Jag har inte skrivit mina böcker för min egen tid, utan för den tid då man inte mera kan andas luften eller dricka vattnet."

Hildegards tid är nu, konstaterar hon.

Jurvelius ger en översikt av Hildegards livsberättelse, visioner och intresse för musik och läkekonst. Hildegards anteckningar om läkewäxter och några recept ger läsaren en drabbande insikt av att vi människor med våra krämpor och rädslor var mer eller mindre likadana också på medeltiden.

Som tröst för oss som lever i dessa tider då Hildegards profetior verkar slå in finns hennes egna recept på både Nervpepparkakor och Hjärtvin.

(Nervpepparkakorna innehåller en häftig dos muskotpulver, så kanske bäst för nerverna att inte äta alla pepparkakorna på en gång.)

■ SOFIA TORVALDS

Med blicken vidare efter musikaliskt bokslut

MUSIK. Insikten att det inte finns någon bättre tid än nu gav Heidi Storbacka drivkraft att samla ihop sina bästa låtar och göra verklighet av drömmen om en egen soloskiva.

– Det här är mitt sätt att berätta för mig själv, mina barn och min omgivning om vem och var jag är just nu, säger hon.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Det var för drygt åtta år sedan, då **Heidi Storbackas** äldsta barn föddes, som hon började skapa musik på allvar.

– Jag har alltid drömt om att skriva låtar. Under mammaledighetsperioden skalades livet ner och jag gick ner i varv. Låten *Du är vacker* skrev jag till min son. Jag har alltid filat på låtar, men nu var det lättare att få låtar färdiga, berättar Storbacka.

Hennes liv kretsar kring musiken. Hon är lektor och sånglärare vid yrkeshögskolan Novia i Jakobstad, grundare av gospelkören Jacob Gospel och ledare för den finlandssvenska sånggruppen Mrs Bighill Singers, för att bara nämna några av hennes meriter. Hon är bekväm i en rad olika musikstilar.

– Stilmässigt är min skiva så där som livet självt, det finns lite av varje. Av någon anledning började jag i visa medan de sista låtarna har mycket soul i sig. Däremellan är det lite poppigare tongångar och ibland influerar jazzen.

– Det är inte så enhetligt. Jag är en kvinna mitt i livet med många olika roller: mamma, fru, yrkesaktiv. Har inte alla de rollerna lite olika färger?

Att berätta

Lusten att berätta är en av de saker som driver Storbacka.

– Jag kan bli helt överväldigad av allt det jag skulle vilja förmedla. Ofta går jag och tänker på flera låtar samtidigt och kan gå och ruva ganska länge på olika teman.

– Det övergripande temat är ändå kärlek. Men ordet kärlek är lite slitet, så

namnet på skivan fick bli *Älskad*. Människans behov av att känna sig älskad är så otroligt fundamentalt. Känner man sig inte älskad har man stora problem att fungera som människa.

Bästa tiden är nu

För snart tre år sedan kom Heidi Storbackas tredje barn, sonen **Viktor** till världen. Redan innan han föddes fick hon och hennes man **Niklas Storbacka** veta att Viktor led av ryggmärgsbräck, ett tillstånd som genast efter födseln måste behandlas och som ofta leder till olika funktionshinder.

– Vi fick bearbeta det redan när han var i magen. Sedan föddes han i Tammerfors under övervakning och opererades. Allt det som hände gjorde att jag måste sätta mig ner, ta en paus och fundera över livet.

Så blev Viktor och hans tillstånd den sista knuffen som behövdes för att hon skulle göra verklighet av skivprojektet.

– Jag kom till att det inte finns någon bättre tidpunkt än nu. Den perfekta stunden kommer aldrig.

I dag mår snart treåriga Viktor efter omständigheterna bra. Han har bland annat en shunt i huvudet för att reglera trycket och har blivit opererad flera gånger. Han rör sig inte som andra barn men lärde sig gå vid 2,5 års ålder.

– Det har gått väldigt bra för honom, mycket bättre än prognoserna utlovat. Vi är väldigt tacksamma för all förbön.

– Som förälder till ett barn med funktionshinder är man ändå ständigt i alarmberedskap. Som mamma har

HEIDI STORBACKA jobbar som lektor och sånglärare i Jakobstad.

STUDENTKÖREN PEDAVOCES RF

Studentkören Pedavoces firar sitt 40-årsjubileum i maj 2014. Inför jubileet publiceras en historik där en medlemsmatiskel ingår. Nu efterlyses alla som varit medlem i kören. Skicka in era uppgifter elektroniskt på adressen www.pedavoces.com eller förso oss med informationen per post eller e-post. Vi vill veta följande uppgifter: Namn, födelsedatum, födelseort, studier/examen, yrke, ort, när ni varit aktiva i kören, stämme, förtroendeuppdrag och förtjänstecken/utnämningar. Bifoga gärna ett fotografi.

pedavoces40@gmail.com
Studentkören Pedavoces rf
Inre hamnen, 65100 VASA
www.pedavoces.com
Tack för ett samarbete!

1974 | 40 | 2014

Vegana Ekoshop & Takeaway

Ekologisk & vegetarisk Lunchbuffé *9,50€

Må-Fre 11-15
Sö 12-16

*Pensionärs- & studentrabatt: 1€

Vasaesplanaden 17 | 06-345 7668 | www.vegana.fi

BEHOV AV EN ANNORLUNDA MÖTESPLATS?

VILLA IRENE ERBJUDER MÖTES- och INKVARTERINGSTJÄNSTER

Mötesplats för 12-13 personer

Internet, projektor + skärm

Frukost + Lunch

Bastu, varm ute-bubbelpool

Övernattning för 8-10 personer

extra kostnader: lakan, middag

Aktiviteter kan ordnas efter behov!

Villa Irene

Rexholmsvägen 100 MAXMO
www.rexholmen.fi
facebook.com/villairene
björn: +358 45 894 8590

”Jag är en kvinna mitt i livet med många olika roller. Har inte alla de rollerna lite olika färg?”

Heidi Storbacka

man en ständig oro för alla sina barn, men det är annorlunda med Viktor. Där finns alltid rädslan för plötsliga dåliga besked och en oro för hur den ska gå för ens barn just nu och senare i livet.

Nya projekt

I söndags höll Storbacka den officiella releasekonserten för sin skiva.

– Min naturliga instinkt är att rusa in i nästa projekt. Men jag vill stanna upp och faktiskt sjunga, uppträda med sångerna på skivan. Jag tycker ju om dem och vill så gärna dela med mig av dem.

Att hitta meningsfulla projekt i framtiden är inget problem.

– Mitt problem har snarare alltid varit svårigheten att sälla. Jag har så mycket tankar och idéer. Största utmaningen är att vara disciplinerad och färdigställa projekt.

Hon har gett vidare dirigentskapet för Jacob Gospel till **Mikael Svarvar**. Däremot har hon mycket på gång med sånggruppen Mrs Bighill Singers (engelsk ordlek på Storbackas namn).

– Vi håller på och bandar in gospel på svenska. Just nu har vi två mixar som vi sitter och lyssnar på.

Sånggruppen har skrivit en del nytt material, översatt låtar till svenska och gjort nya arrangemang.

– Vi jobbar bland annat med helt nya versioner av *För att du inte tog det gudomliga* och *Fader vår*.

Hon sjunger gärna om sin tro på Gud.

– Min tro är en del av vem jag är som person. Som alla andra faller jag ibland men jag ber varje dag om att få vara Guds redskap och gå hans vägar.

Innan kriget kom

BOOK

Hägring 38

Författare: Kjell Westö
Förlag: Schildts & Söderströms 2013

När jag tänker på **Kjell Westös** höstroman *Hägring 38* tänker jag på färger: brunt, grått, människor i sepia-toner som står som om de poserade inför någonting som inger dem en vag känsla av oro.

Hägring 38 utspelar sig i ett Europa på väg att driva in i krig. Advokaten Claes Thune igenomlever en lång räckta strävsamma vardagar som lysas upp lite grann av hans nyanställda kontorist Matilda Wiik – en effektiv kvinna som bär på många hemligheter. Sorgen efter skilsmässan från hus-trun Gabi släpar han efter sig som ett förlamat ben.

Thune är inte ensam, han har ju Onsdagsklubben: ett informellt diskussionsforum som samlar ett sällskap av gamla vänner till debatt och samvaro. Men politiken åter långsamt upp Onsdagsklubben glädje och det blir tydligt att medlemmarna står på olika sidor i den konflikt som snart kommer att blossa upp på allvar.

Kontoristen Matilda Wiik släpar på förlamade kroppsdelar också hon. En gång var hon en ung flicka som hette Milja, men den flickan blev kvar i det röda fånglägret tillsammans med alla dem som svalt ihjäl. Sedan händer det hemska: kaptenen från lägret dyker upp på hennes jobb. Han är medlem i Thunes Onsdagsklubb, han är mycket äldre

KJELL WESTÖ skriver övertygande om Helsingfors år 1938. FOTO: CATA PORTIN

men hon känner genast igen honom.

Och det visar sig att Miljafröken inte alls blev kvar på lägret, hon finns kvar och hon har en plan.

Hägring 38 är en funder-sam thriller. Westö berättar långsamt, kontrollerat och vackert om en vår, sommar och höst som leder fram till en obönhörlig eruption.

Eftersom den tveksamma advokaten Thune blir läsarens självklara identifikationsobjekt kan vi också identifiera oss med hans liberalt borgerliga känslor av skuld, skam och till och med skräck då han brottas inte bara med sin kontorists berättelse utan också med att den goda vännen, juden Joachim Jary, verkar förinta sig själv i samma takt som snaran dras åt kring judarna ute i Europa.

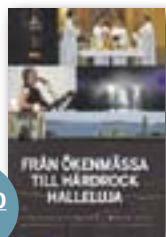
På så vis blir det här en berättelse inte bara om ett visst historiskt skeende och vissa personers handlingar under det skeendet, utan också om stora frågor som handlar om en människas värde och hur vi mer eller mindre omedvetet utgår från att vi kan indelas i olika grupper enligt hur viktiga vi är.

Kjell Westö frammanar en stämning som känns så konkret att jag ser den som en serie bilder: en kvinnas blus som klibbar fast sig vid hennes rygg en het oktoberdag, en Helsingforsgata i regn, lukten av malmedel och otvättat hår, den där känslan i magen då man oroar sig för något.

Och sedan, som sagt, en värld i sepia-brunt, med människor som poserar som om de visste att ingreppet kommer att bli plågsamt. Så kommer jag alltid att minnas det sista året innan kriget kom, trots att jag inte ens var född då.

■ SOFIA TORVALDS

Antologier som gör skillnad!

Från ökenmässan till hårdrock halleluja
– Specialgudstjänster i Borgå stift
Red. Fredrik Portin

Vad tillför specialmässorna vårt gudstjänstliv? Femton röster om specialgudstjänster – idéer och debatt! Hft.

22⁹⁰

En liten skillnad
– Elva texter om kristet liv
Red. Patrik Hagman och Liisa Mendelin

Spelar kristen tro någon roll? Och hur syns den i ett helt vanligt liv – eller när det värsta drabbar en? Hft.

24⁹⁰

Mänskligt
– Vad rör sig i huvudet på en karl?
Red. Henrik Huldén

Personliga texter av tio män. Vad är det som formar, som gläder, och som skaver? Hft.

24⁹⁰

Välkommen till Kristinestad

Kristinestads svenska församling

Kom med!
Fre 11.10 kl. 19
Internationell afton
i K:stads församlingshem.
Tal, sång, servering.
Lö. 12.10 kl. 15- **Oasdag.**
Jan Nygård från Karleby
talar över "Att höra Herrens
röst" i Lappfjärds förs.hem.

Skrivar, bultar och underleverantör inom metall
Oy BOTNIA BOLT Ab
Bultvägen 10-12, 64100 Kristinestad
Tel. 020 79 69 200 Fax 020 79 69 220

Mjölånaregatan 5-7, 65100 Vasa
Tel. 020 79 69 227
Fax 020 79 69 228
Ruuvit, pulitit sekä ali-hankintakoneistusta
www.botniabolt.fi

SANDGRUNDS TRÄ AB
Vi har alla slags trävaror för byggande bland annat

- * olika lister * målade och laserade paneler
- * hyvlat och ohyvlat * tryckimpregnerat och sågat

NYHET! Färdigt behandlad bastupanel.

Kavlitetsvaror direkt från hyvleriet.
sandgrunds.tra@pp.inet.fi
Lappfjärd, tel. 0400-667 156, 06-222 1341

Lappfjärds
BLOMSTER- och BEGRAVNINGSSERVICE

R & R Ådjers

- Blommor kvällstid via självbetjäning
Södra Lappfjärdsvägen 154, Tel. (06)222 2345
Sjögatan 6, Tel. 040-1432250
www.adjers.com

Specialläkarmottagningar
1 - 31.10.2013

KRISTINA MEDi

Datum	Specialläkare
1-11.10.	Kaido Kotkas, specialläkare inom ortopedi, traumatologi & kirurgi
4.10.	Kajsa Tennisberg, specialläkare i kvinnosjukdomar, gynekolog
8.10.	Stig Bergkulla, specialläkare i inre medicin, spec. i diabetes
10.10.	Patrik Ehnström, specialläkare inom kirurgi & urologi
18.10.	Ulle Kirss, specialläkare i öron-, näs- och halssjukdomar
24.10.	Patrik Ehnström, specialläkare inom kirurgi & urologi
25.10.	Kajsa Tennisberg, specialläkare i kvinnosjukdomar, gynekolog
28.10- 8.11	Kaido Kotkas, specialläkare inom ortopedi, traumatologi & kirurgi
1.11.	Kai Saariniemi, specialläkare inom plastikkirurgi, MD

Även andra specialläkare nära, snabbt och enkelt, ring och fråga!

Boka mottagningstid
vardagar kl. 9-16 tel. 06 - 357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10, 64100 Kristinestad
www.kristinamedi.fi • www.facebook.com/kristinamedi

"FeelGood"

MÄSSA 2013 MESSUT 2013

LÖRDAG 19.10.2013 kl. 10-15
på Brahegården.
Östra Långgatan 45, Kristinestad
Utställare - Föreläsare - Lunch
INTRÄDE 5€
Hitta oss på Facebook!

Ab Rågårds Lax Oy

Vi säljer färsk, rökt och gravad lax.
Myymme tuoretta, savustettua ja suolattua lohta.

Mer information, ring 06-222 9262

Lisä tietoja, soita 06-222 9262

Ab Rågårds Lax Oy, 64480 Skaftung

BEHÅLL GARANTIN - serva och reparera din bil i vår AD-verkstad
En ny bils garanti behålls när du servar eller reparerar din bil i en AD-verkstad. Arbetet görs av skolad personal med modern testutrustning.

Pålitlig service och reparation av lätta och tunga fordon

- Intervallservice
- Snabbservice
- Reservdelar
- Feldiagnoser
- Service på luft-konditioneringsanl.
- 4-hjulsinställningar
- Krockskadereparationer och bilmålningar
- Vaxning och inredningstvätt
- Ersättningsbil
- Montering av alkoholås

★ VÅRT MÅL - NÖJDA KUNDER

KRS AUTO CENTER

alkolås   Feel the drive   -service

Kristinagatan 32, 64100 Kristinestad
Tel. (06) 221 3010 Fax (06) 221 3014,
24 h BÄRGNINGSSERVICE 0400 563 855

Byggnadsarbeten

BYGGFIX

Utför även dränerings- och regnvattensarbeten för byggnader

Bygg.ing. Ulf Österback
0400-867 368   www.byggfix.fi

PIZZERIA MILANO
benvenuto

Lunch kl 11-14
* Pizza * Sallad
(t.ex kyckling, tonfisk, räkor)

Öppet:
ti-fre kl. 11-21
lö-sö kl. 12-21

Sjögatan 35
Kristinestad
tfn: 06-221 3070

www.pizzeriamilano.fi

Vackra gammaldags bonader,
Garn och presenter

www.SusannesShop.fi

Nybrovägen 4,
Lappfjärd
040-53 80 409

Blommor för
livets alla tillfällen

Blomster Companiet
Kukka Kaupponia
Tel. / Fax: 06 2212070

Metallarbeten, servicearbeten
Byggnadsarbeten och AVT-service

Ring! 040-508 1361
OY KRS JOMEK AB
Vargövägen 48 Tjock

MOTOROPTIMERING
Öka motors effekt, vridmoment samt sänk förbrukning och utsläpp. Vi utför motoroptimeringar av olika motortyper.

BIO PROTECT2
- Dieselskyddsmedel
Stöpar och bryter ner påberörd vätskehalt i tanken. Tillsatt före eller efter sopsättning och undvik överaskningar.

www.tradeonline.fi • info@ma.fi.com
Tel. 0400 866 230 • Håckersvägen 4, 64300 Lappfjärd

Vik in!

- * Mångsidig kemikalieaffär
- * Konstnärstillbehör
- * Tiffany- och smältglas...
- * Konst, bl a Kristinestadsmotiv

WILHELMINA
Kemikalie & Foto

044 536 5123
Strandgatan 38

Perskindol, effektiv lindring vid muskelspänningar och ledproblem.

Diasporal Direkt, snabb hjälp vid sendrag. Praktisk att ha på nattduksbordet.

Välkommen in i vår specialbutik!

Hälsokost & Present
Salutorget 5, Må-Fr 9-17, Lö 10-14, Tel. 06-221 2228
Kristinestad

Restaurang Lokalgrottan

Öppet: 12 - 16 lö - sö
Tel. 0400-668788
lahiluola@gmail.com

Krigsmuséet öppet sö 12-15

F:ma Niclas Berg SKAFTUNG

Alla arbeten inom byggbranschen

- montering av fönster och dörrar
- målningsarbeten
- övriga snickeriarbeten
- även små projekt

Ring och fråga mera.
Tel. 040- 704 0602

APOTEKET I LAPPFJÄRD

LAPVÄÄRTIN APTEEKKI

Öppet vardagar kl. 9-17
Lö stängt
Sö stängt
Tel. (06) 222 1110

ROSENBACK

Hallvägen 1 Hallitie,
64300 Lappfjärd/Lapväärtti -
tel 040 711 2060
www.rosenback.com

Gubnhemmet i Åbo rf, allmännyttig (non profit) förening etabl. 1892

wilen
 Hemmet med långa
 traditioner för seniorer
 Palvelutalo • Servicehuset

Multavierugatan 5, Åbo 0400-218 382 www.ukkokoti.fi

TRELLEBORG TÄTNINGAR
 för dörrar - fönster...

GUMMI-JÄRVINEN AB

 Remmer, ramskivor, slingar, O-ringar, stela tätningar, masserhjul, lyftbålen, tåg,
 Tegelbruksgatan 47, 66100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288
 www.gummi-jarvinen.com

Vi erbjuder städservice...

... och fastighetsskötsel

**NYKARLEBY
 FASTIGHETSSERVICE KB**
Forsbyväg 22,
66900 Nykarleby

0400-563 294, 050-552 4166

www.nykarlebyfastighetsservice.com

OBB MÅLERI

Österbottens Blästring

Målar det mesta i din miljö!

 *Målningsarbeten *Kakelläggning i torra utrymmen
 *Diverse golvarbeten *Tapetsering

 Tel. 050-3221535 Petalax
 E-post patrikteir@hotmail.com
 www.ob-blastring.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

 Önskas hyra två i södra
 Helsingfors fr.o.m. 1.12. Egen
 bastu önskvärd. Rökfri,
 skötsam dipl. ing. utan
 husdjur.
 Tel: +46 72 184 1031/Johan

 Pålitlig och skötsam ung
 kvinna söker lägenhet i
 Helsingfors centrum. Tel.
 040-7244871 / Felicia

UTHYRES

 Snygg 25 m² etta, norra Hfors
 (Gamlas) från 1.11. Ej rök/h.djur
 0400-341 191; (09) 53 52 87

 Uthyres etta i fint skick. 35 m², 1 r
 + kokvrå + bastu, glasad balkong.
 Huset byggt 2008, Rävsgatan 6 i
 Vasa. Genast ledig. Hyra 540 euro.
 Tel. 0400 973 327

 TextUthyres etta i centrala
 Åbo. 0500-964123

STENHUGGERI LEVANDER

 -nya gravstenar
 -gravering
 -borttagning av gravsten
 -återmontering av gravsten
 -förgyllning/försilvring
 -rätning
 -slipning

 -EN MINNESVÄRD VISAR
 VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
 Rönnbackav. 32 A
 00710 Helsingfors
 tel.09 387 6284

INKAST ANN-CHRISTINE MARTTINEN

Elever födda 1944

FÖREN månad sedan blev jag bjuden på kalas. De flesta av mina tidigare klasskamrater från Lönkan hade jag sett senast på deras studentdimission för 50 år sedan. Jag fick vita mössan ett år senare, för jag hade varit utbyteselev i Arizona ett år.

Nu var det jubileumsår och jag var med eftersom jag hade varit klasskamrat med dem under nästan hela min skoltid. Tillsammans med en del av dem hade jag pluggat läsning ur *Vi på Solgård* under tant Cavonius ledning i Topeliuskolan.

Vi samlades på skolgården och gick en runda i gamla Lönkan. Det såg nästan likadant ut som förr där inne. I den där gymnasalen bröt jag tån mot ribbstolarna. Fysiksalens auditorium såg likadant ut som förr tack vare museiverket som förbjudit omställningar. I den trappuppgången stod jag när jag hörde att Kennedy hade blivit mördad. Jag hade sett honom ett år tidigare på Vita Husets bakgård, där han mötte oss utbyteselever.

Klassrummen väckte minnen. Våra lärare dök upp ur skuggorna. De flesta lever inte längre. Vi hade lärare som uppmuntrade oss och var sanna pedagoger. Men det fanns också lärare som satt krokben för eleverna för att skydda skolans ära. Några lärare behandlade vi grymt. Deras liv måtte ha varit en daglig fasa som fick dramatiska följder. Debriefing var ett okänt begrepp, då en av våra klasskamrater sköts av sin far. Ingen förklaring, bara rykten. Vi såg den tomma pulpeten dag efter dag. Skolan lämnar sina spår, hos stora och små.

Alla minnen var inte smickrande. Den gamla botanikläraren "Kalven" hade insjuknat. Två småflickor, jag och min vän Madde (som nu friskade upp mitt minne), besökte honom på sjukhuset med en blomsterkvast.

"Här är blommor från vår klass", sa Madde artigt. Jag såg det som min plikt att precisera: "Från en del av vår klass!" Vilken självgod liten farisè!

Klassfoton och minnen cirkulerade från bord till bord i restaurangen. Fast jag kom ihåg de flestas namn på bilderna måste vi presentera oss för varandra femtio år senare. Åtta av oss har avlidit.

Min bordskamrat berättade hur gymnasiepojkarna ständigt ledde religionslärrinnan Saga på hal is genom att presentera välvalda citat ur Bibeln och kyrkohistorien. En av Sagas plågoandar var Lennart, en intensiv rödhårig pojke, som alltid råka-
 de illa ut på grund av hyss. Vi satt i samma klass redan i folkskolan (ifall han inte stod bestraffad utanför dörren). Under en speciellt tuff lektion riktade den desperata Saga ett profetiskt pekfinger mot Lennart och sade: "En dag kommer du att tro!"

Utbrottet måste ha väckt främst löje bland ynglingarna.

Lennart var tyvärr inte med på vårt klassmöte. Vad blev det av honom? Han blev biskop i Visby stift i Sverige. Numera emeritus.

Ann-Christine Marttinen är filosofie magister och tidigare missionär.

KYRKAN OCH FÖRSVARSMAKTEN

Naturligt samarbete med försvaret

Isin insändare (KP19.9.2013) väcker Edström frågan om den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland (i forts. kyrkan) roll i armén. Tanken verkar vara att kyrkan borde lämna försvaret.

Mer än luthersk kyrkotillhörighet och patriotism, handlar det här om två frågor: kan kyrkan ställa sig bakom försvaret och skall

"Utan försvar skulle varken samhälle eller kyrka finnas i den form vi har dem i dag."

kyrkan finnas i försvaret. Kyrkan har, i likhet med alla större kristna samfund, svarat jakande på dessa frågor.

Ett folk med lagligt vald regering äger rätten till ett försvar och kyrkan vill stå där dess församling är. Genom sina medlemmar har kyrkan ett naturligt mandat i försvaret. Dessutom tjänar militärpräster lika värdigt alla inom försvaret.

Kyrkans deltagande i minneshögstider med mera är kyrkans naturliga sätt att visa sin tacksamhet och sitt stöd för landets försvar. Utan försvar skulle varken samhälle eller kyrka finnas i den form vi har dem i dag och samhällets grundlag är den som ger försvaret dess legitimitet, inte kyrkan.

Kyrkan kunde säkert fungera utan en aktiv roll inom försvaret, men då skulle hon inte ta sitt ansvar. Genom det naturliga samarbetet som finns idag, kan kyrkan tillsammans med försvaret arbeta för att stöda dem som bär landets försvar.

Vi vill fred, därför skall vi vara beredda att försvara den, oberoende av kyrkotillhörighet.

Med önskan om fred,

MARKUS WECKSTRÖM
 Militärpastor, Högbäcka

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
 Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
 E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
 Fax: (09) 278 4138.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

HHsport
 Ase Erä Vapaa-aika

www.HHsport.fi

www.facebook.com/HHsport.fi

Kom och bekanta dig!

 Massor av kvalitets-
 märken t.ex.

JÄGARENS WEBBUTIK

 Från vår webbutik hittar du ett stort sortiment av vapen, optik, jakttillbehör och kläder samt mycket annat!
 www.hhsport.fi

#1

HHsport-butiker finns på följande orter:

**ALAHÄRMÄ • IISALMI • KIIMINKI
 KARLEBY • NIVALA • BRAHESTAD**

RADBYTET CAMILLA PAGLIAROLI

Ett liv i marginalen

För knappt två veckor sen publicerade en av Englandsstörsta dagstidningar The Guardian en detaljerad och ensidigt

positiv artikel om hur stora företagsjättar som Google söker mening och visdom från Zenbuddhist-kändisen Thich Nhat Hanh, genomföreläsningar, meditationscenter och nytänkande inom ledarskap.

I förra veckan fastnade mina ögon på en reklamspelare här i Livorno, Italien, som inledde med ordet Dio (Gud), med D-et överkryssat, så kvar blev io (jag). Texten under lydde fritt översatt ungefär såhär: "Tio miljoner italienare lever gott utan D. Och när de diskrimineras finns UAAR vid deras sida." UAAR står för Unionen för ateister och rationella agnostiker.

100 miljoner amerikaner har ingen som helst kontakt med en församling. För tolv år sedan var antalet kyrkobesökare i Australien åtta procent, jämfört med 35 procent 35 år tidigare. 70 procent av engelsmännen har ingen som helst avsikt att någonsin delta i en gudstjänst. I Europa, minskar kyrkobesökarna hela tiden trots att vi till pappersverkar vara en kristen kontinent.

Vad är det som händer egentligen? Det borde kanske inte komma som någon överraskning, men för det mesta beter vi oss som om vi levde i en kristendoms-cen-trerad kultur trots att verkligheten och omvärlden bekräftar att så inte längre är fallet: kristendom och kristet tänkande är inte normen, vi är undantaget.

Om så är fallet har jag ingen rätt att känna mig kränkt i min kristna tro över vad jag

läser och ser. Min livssyn är inte längre måttstocken, jag är en minoritet. Det är bara att inse faktum. Det svarar också på frågan varför jag ibland känner mig främmande och utanför i dagens kultur, och varför kyrkbänkarna blir tommare även under de kulturellt traditionella kyrkhelgerna.

Men det ger mig ingen rätt att sätta mig ner, sucka och ge upp kampen. Det betyder snarare att jag måste ändra på min attityd och på var och hur jag bemöter människor. Det är jag som är den udda, ovanliga. Också kyrkans position har förändrats.

Egentligen känns den här insikten ganska befriande. Helt plötsligt minskar kraven, det finns frihet till nytänkande i engagemangen, och helt plötsligt är jag som person en ofrivillig missionär på hemmaplan. Och med missionär menar jag inte en roll eller ett yrke, utan

en livsstil.

Mitt liv rullar redan på för fullt, men kanske jag kan ändra på något jag redan gör i stället för att lägga till något nytt? Gå på lunch med en kollega eller en vän regelbundet och greppa konversationen. Lära känna granarna. Prata med kassörskan i butiken. Lära känna de andra i zumba-klassen och, framför allt, låta dem lära känna mig. Be och bygga relationer.

Tänkarna går till de första kristna som också kämpade mot ströms. Från marginalen förändrade de världen, genom att vara annorlunda, genom att vara trogna sin övertygelse även när, eller kanske speciellt då, de förlöjligades och visste att deras livssyn inte stämde överens med majoritetens.

Camilla Pagliaroli är född och uppvuxen i Pedersöre och bosatt i Livorno, Italien.

KYRKHELGERNA SAMHÄLLSRESURSER

Kyrkans kompromissvilja

Arbetsmarknadsorganisationerna kom i slutet av augusti överens om principerna för ett två + ett-årigt arbetsmarknadsavtal. Det var ett mycket positivt beslut, som kan vara guld värt i den ekonomiska recession vi lever i. Som en del av överenskommelsen fanns ett förslag att flytta två kyrkliga helgdagar till följande lördag. Detta förslag har inte fått mycket positivt respons från kyrkligt håll. Något som kanske inte är så värst lyckat.

Om man följt nyheterna de senaste dagarna kan man inte ha undgått det stora antalet uppsägningar och den pessimism om framtiden som finns på mångt håll. Det finns således skäl att fundera på produktivitet och samhällets resurser. Om man genom att flytta på helgerna ens på något sätt kan hindra recessionens följder, borde det absolut finnas vilja till diskussion på kyrkligt håll.

"Det borde finnas vilja till diskussion på kyrkligt håll."

Arbetsmarknadsorganisationerna visade i sin överenskommelse en förmåga till kompromisser. Detsamma borde också kyrkan kunna göra. Flytta alltså trettondagen till följande lördag – eller ännu hellre – gör den till arbetsdag, men behåll Kristi himmelfärdsdag som ledig helg. Under jultiden har man annars också många lediga dagar, så en dag mer eller mindre har ingen större betydelse. Under våren och försommaren vill däremot säkert de flesta ha så många lediga dagar som möjligt.

TORSTEN WINTER
Helsingfors

DIAKONI ANSVAR FÖR NÖDSTÄLLDA

Strålningsskadade – dagens väckarklockor?

Tack till Tytti Enroth-Nor-tes för att hon lyfter fram de strålningsskadades situation i Kyrkpressen 26.9. Hon beskriver hur mänskliga rättigheter inte gäller för dem. Hon beskriver hur de är uttraderade ur samhällsomsorgen. Hon antar att de strålningsskadade är de mest utsatta och övergivna i välfärdsstaten. Jag kan inte låta bli att undra hur det är för alla de strålningsskadade som inte vet om att det är strålningen som gör dem sjuka. De måste ju vara i en helt desperat situation.

Nu när vi fått kännedom om att människor far så illa av strålningen, är jag säker på att kyrkan tar tag i saken. Det är diakonins uppgift att hjälpa dem som faller genom samhällens skyddsnät. Diakoniska prioriterar dem hos vilka nöden är som störst och de som inte får någon annan hjälp. Det är också diakonins uppgift att lyfta fram orättvisor och missförhållanden för att de ska kunna rättas till.

Tytti skriver att hon inte kan besöka kyrkan, trots

"Nu när vi fått kännedom om att människor far så illa av strålningen, är jag säker på att kyrkan tar tag i saken."

att hon tillhör den. Kyrkans målsättning är att vara tillgänglig, att vara en kyrka för alla oberoende av eventuella handikapp. Delaktighet är en annan viktig princip. Församlingsmedlemmarna behöver vara med och utforma verksamheten. Så kan deras olika behov bättre beaktas.

Hon skriver att de strålningssjuka borde ses som de varningsklockor de är. I stället blir de hänade och förlöjligade. En kyrka i tiden måste kunna diskutera hur den trådlösa teknologin påverkar människor, ja även djur, insekter, bin och växter.

Hela skapelsen dig-

nar i dag under den konstgorda elektromagnetiska strålningen. Den som har öra han höre vad varningsklockorna säger. De förkroppsligar hela skapelsens rop på hjälp. Gud vill värna om sin skapelse, speciellt om de små och skyddslösa, de i livets början. Och jag får ingen frid så länge jag tiger.

Forskning visar att mikro-vägsstrålning kan orsaka huvudvärk, trötthet, sömnstörningar, depression, försämrat minne, inlärningssvårigheter, beteendestörningar, hjärncellsdöd, neurodegenerativa sjukdomar, ökad produktion av fria radikaler, tidigt åldrande, cellstress, utbrändhet, DNA-skador och andra skador på cellen, skador på immunförsvaret, skadad reproduktionsförmåga, hormonrubbningsar och cancer. En del klarar strålningen bättre än andra, men den är inte bra för någon.

BIRGITTA NORRVIK

Diakonistuderande, Dagsmark

NÄRA DÖDEN-UPPLEVELSER

Eben Alexander har en del att upptäcka

Roligt att läsa att himlen är ett bevisat faktum, vilket är Eben Alexanders slutsats efter en tid i djup koma. Sådana bevis har kommit till oss långt tidigare, men det ska egna erfarenheter till för att en materialistiskt skolad hjärnkirurg kan acceptera att det finns en andlig dimension i livet.

Många vetenskapsmän har svårt att se det så. De tolkar NDU-upplevelser som mänsklig hjärnaktivitet. För EA var en sådan förklaring utesluten eftersom hjärnbarken var utslagen genom sjukdom. Å andra sidan har många NDU-upplevelser inte kunnat förklaras med att de kommer från människans egen hjärna. Många har ju kunnat beskriva vad som hänt i sjukrummet fastän hela kroppen varit borta. De har sett sig själva utifrån. Deras berättelser har kunnat verifieras utgående från deras sjukjournaler.

När EA upptäcker olika andliga sfärer från mörkt och skrämmande till sköna landskap med männis-

"Det finns många andliga dimensioner."

kor och djur tolkar han det senare som himlen. Han beskriver bl.a. återföds-lar, vilket säkert är gammal skåpmat för t.ex. hinduer. Det här är hans andliga resa precis om shamaner och medier av olika slag gör sina andliga resor.

Det finns många andliga dimensioner. När Mose kom till farao styrkte han sin begäran med alla möjliga kraftgärningar för att visa Guds makt. Då gjorde de egyptiska magikerna samma sak, fast de kunde inte göra det i full utsträckning. EA såg ingen Jesus. Det är inte heller underligt. Han hade lämnat sin kristna tro. Både Bibeln och människors erfarenheter visar att man inte ser Jesus om man inte tagit emot honom i sitt hjärta.

Som jag ser det finns det

en svaghet i EA:s tolkning av sina upplevelser. Han gör nog som hans son råder honom och skriver ner sin egen historia förrän han läser andras, därför att i vetenskap måste observation gå före tolkning. Men när han gjort det väger han inte in sin egen berättelse mot andras. Andras berättelser innehåller också observation. En afrikansk pastor, som förresten också besökt vårt land, hade varit död i tre dagar, medan EA hela tiden varit vid liv. Den pastorn fick en glimt av både himlen och helvetet.

Men himlen uppvägrade allt. EA beskriver att Gud är kärlek. Men EA har en del ännu att upptäcka. Jesus visade kärlek inte i ett fjärran ogripbart tillstånd utan livslevande i verkligheten, dessutom fullkomlig kärlek genom att gå i döden för oss. Han är vägen ända fram till Guds himmel.

HJÖRDIS FÖRARS
Oravais

KRITIK MOT ANDRA

"Kritik mot vad man uppfattar som en exkluderande hållning rättfärdigar inte att man själv exkluderar andra." Barbro Matzols i en ledare i Kyrkans Tidning.

RELIGIONER GEMENSAMT

Judar, kristna och muslimer Börjar det inte bli hög tid att vi lär oss mer om islam och judendom, därför att det berör våra rötter och vår samtid, frågar sig **Magnus Stenberg** i en krönika i Sändaren.

"Den ena religionen går inte att förstå utan den andra. Många av grundbetraktelserna är de samma. Och lokala praktiker har oftare än vi tror samlevt i respekt, sida vid sida. Den som önskar ösa skopor av hat, hot och våld mellan kristna, muslimer och judar blir aldrig färdig."

TUNABERG
HUGO OCH MARIA WINBERGS
TUNARO
HUGO OCH MARIA WINBERGS STIFTELSE UPPRÄTHÅLLER SERVICEHUSBOENDE PÅ TUNABERG OCH VÅRDHEMMET TUNARO FÖR SVENSKA PENSIONÄRER.
Hör dig för om vi har lediga servicebostäder.
Vi behöver dina frivilliginsatser, kontakta **Mona Sandberg, 050-520 2700.**
Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten, kontakta **Ken Thilman 040-5568 312.**

Må bra på Spa

med Greger i Pärnu
avresa 9.11, 5.12 och
Nyårsresa 29.12

GL LINDELL
TRAVEL

0443 14 15 16
www.lindelltravel.fi

Samma tro men ny kyrka

I sitt hemland i Peru växte Cecilia Vizarrera Pareja upp som troende katolik. Efter sju år i Finland är den lutherska kyrkan hennes andliga hem.

TEXT&FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Cecilia Vizarrera Pajera planerade aldrig varken sin flytt till Finland eller sin konvertering till lutherska kyrkan.

– Jag kom till Finland på semester, träffade kärleken och blev genast gravid, berättar hon.

Den kristna tron hade en viktig plats i hennes familj i hemlandet Peru och huvudstaden Lima.

– Jag har många fina minnen från den tiden. Hela familjen samlades om söndagarna för att gå i kyrkan. Ofta var mina föräldrar, mina kusiner, morbröder, farbröder, mormor eller farmor med.

– Stunden då jag fick ta emot nattvarden för första gången var mycket speciell och inkluderade dagar av förberedelser. Samma sak gällde min konfirmation.

Hon beundrade sin farmor, mormor och syster som kunde be innerligt under långa stunder.

– Ibland undrade jag varför jag inte orkade som dem. Jag grubblade också på många saker inom katolska kyrkan. Tills jag var 34

CECILIA VIZARRETA besöker regelbundet gudstjänsten i Nykarleby församling med sina döttrar Valentina och Flavia.

år gjorde jag allt som en katolik förväntades göra, men började tvivla och kände mig inte hemma i kyrkan längre. Trots det var min kärlek till Gud intakt.

Skolan plats för tro

Den första tiden i Finland sökte hon sig till katolska sammanhang.

– Men det hände mycket i mitt liv. Jag blev ensam-

stående mamma och hade så många funderingar.

Via den kristna folkhögskolan i Nykarleby kom hon i kontakt med luthersk tro.

– Andakterna där gav mig kraft att orka i vardagslivet under en tung tid. För första gången kände jag att Gud älskar mig som jag är. Lärarna på skolan var också ett enormt stöd, liksom handledaren i församlingen där

jag praktiserade.

Efter en lång tids funderingar och samtal med olika personer tog hon steget och blev medlem i lutherska kyrkan.

– Det var viktigt för mig att få prata igenom de här sakerna. Att diskutera med min familj i Peru var också nödvändigt. De kunde acceptera mitt beslut – de vet att jag är en person som håller fast vid det

jag bestämt mig för.

I Peru jobbade Cecilia Vizarrera Pajera som designer. Nu är hon barnledare i Nykarleby församling. Det trivs hon utmärkt med.

– Min tro på Gud och Jesus är samma som tidigare. Men nu får jag ta emot hela nattvarden och jag känner Guds nåd och kärlek i mitt liv. Min församling är som ett öppet hem för mig.

”Jag känner mig hemma, känner Guds nåd och kärlek i mitt liv.”
Cecilia Vizarrera

JA TACK!

- JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN**
- för resten av år 2013 och hela året 2014 för 78 € (inom Norden)
- Tre (3) provnummer för endast 14,50 euro.
- Ett halvt år för endast 41 euro.

- JAG DELTAR I UTLOTTNINGEN AV TRE HACKMAN MATADOR TRAKTÖRPANNOR**
(värde ca 85 euro)

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL/MOB.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL/MOB.

- Nej tack**, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av Hackman Matador traktörpannorna. Jag returnerar beställnings- och utlottningsblanketten försedd med frimärke till adressen Kuriren, PB 12, 65101 VASA (var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv in den nya under).

Erbjudandet gäller till 30.11.2013

Kan sändas ofrankerat inom Norden. Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

kuriren

–tidningen för Dig!

Prenumerera på den allt mer populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

Aktuella svenska resor: 14–17.11 Musikalen Les Miserables i London. 5–8.12 Musikalen Priscilla i Stockholm. 22–27.12 Julresa till Dalarna. 30.12–3.1 Nyårsresa till Prag. 29–31.1 Miss Saigon i Malmö. 15.2–2.3 Sydafrika och Kapstaden. 19–21.2 Magikern Joe Labero i Malmö. 30.3–5.4 Lissabon och Portugal. 7–11.4 Madrid. 17–25.4 San Francisco. 23–27.4 Möt våren i Amsterdam. 1–9.5 Wales. 19–25.5 Le Marche i Italien. 22–25.5 Bryssel och Brygge. 1–9.6 Danmark. 13–17.6 Schweiz.

VI LOTTAR UT TRE HACKMAN TRAKTÖRPANNOR

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna en traktörpanna av hög klass. Kuriren lottar ut tre traktörpannor med glaslock av märket **Hackman Matador**. Traktörpannan är 2,9 liter och 24 cm i diameter och har ett värde på cirka **85 euro**.

